

VASTAUKSET VUODEN 2022 RAHA-ASIA-ALOITTEISIIN

1. Raha-asia-aloite Suomenojan linnuston seurannan jatkaminen

Kaupunkiympäristön toimiala:

Espoon ympäristönsuojelu on teettänyt 5–8 vuoden välein viitasammakko- ja pesimälinnustokartoituksia Espoon merkittävimmille lintualueille. Finnovikenin kosteikko (eli Finnoon/Suomenojan linnustollisesti arvokas alue) on ollut yksi näistä kohteista.

Espoon arvokkaat lintuvedet on viimeksi kartoitettu vuonna 2016. Finnovikenin kosteikko oli kartoitettu vuonna 2015. Ympäristönsuojelussa on harkittu arvokkaiden lintuvesien kartoituksen tilaamista vuodelle 2022 tai 2023. Tämä kartoitus kattaisi Finnovikenin kosteikon.

Finnoon linnustollisesti arvokkaalla alueella on laadittu hoito- ja käyttösuunnitelma, jossa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamisesta vastaa kaupunkitekniikan keskus. Yksi hoito- ja käyttösuunnitelman toimenpide on, että Finnoon altaan viitasammakot ja linnut kartoitetaan joka kolmas vuosi. Tämä kartoitus on tehty vuonna 2018 sekä 2021. Kartoituksella seurataan Finnoon rakentamisen vaikutuksia linnustollisesti arvokkaaseen alueeseen. Seuraava hoito- ja käyttösuunnitelman mukainen kartoitus on vuonna 2024. Vuonna 2020 Espoon kaupunkitekniikan keskus on hakenut ja saanut kunta-HELMI-avustusta Ympäristöministeriöltä ruovikon ja pohjasedimentin poistoon Finnoon altaalta. Näillä toimenpiteillä parannetaan lintujen pesintäolosuhteita. Avustuksella oli tarkoitus kustantaa viitasammakko- ja lintukartoitus ruoppauksia seuraavana keväänä ja kesänä, jotta tehtyjen toimenpiteiden vaikutukset viitasammakoihin ja lintuihin pystyttäisiin todentamaan. Syyskuussa 2021 ruoppauksien kilpailutus jouduttiin keskeyttämään. Ruoppauksien suunnitelmia tullaan keventämään ja ruoppauksien kilpailutus uusitaan. Tämä todennäköisesti tarkoittaa sitä, että ruoppaukset tapahtuvat syksyllä 2022 ja alkutalvena 2023. Tällöin osana kunta-HELMI-rahoitteista hanketta, Finnoon altaan viitasammakot ja pesimälinnusto kartoitettaisiin seuraavan kerran keväällä ja kesällä 2023.

Luontotiedon tuottamisessa eli luontoselvityksissä ja luontoseurannassa ympäristönsuojelun ydintehtävänä on suunnitella ja tilata sellaisia kartoituksia, joilla saadaan kattavasti tietoa Espoon luonnonympäristön tilasta eli sellaista luontotietoa, joka ei ole sidottu joidenkin tiettyjen kaavoitus- tai rakentamishankkeiden ennakoituihin tai toteutuviin vaikutuksiin. Finnovikenin kosteikon linnuston vuosittainen seuranta on Finnoon rakentamisen vaikutusten seurantaa. Vaikutusten seurantaa on syytä jatkaa. Finnoon alueen muuttuessa nopealla aikataululla rakentamisen aikana on välttämätöntä seurata linnustoa vuosittain. Harvempi seurantaväli ei mahdollista rakentamisen vaikutuksiin reagointia riittävän nopeasti.

Näin varmistetaan, että rakentamisen vaikutukset linnustoon tunnetaan mahdollisimman hyvin ja kaupunki voi reagoida mahdollisiin muutoksiin kohdennetuin suojelutoimin.

2. Raha-asia-aloite, Kaupunginarkkitehdin viran perustaminen

Kaupunkiympäristön toimiala:

Tilapalvelut-liikelaitos vastaa investointiohjelman mukaisten rakennushankkeiden suunnittelusta ja rakennuttamisesta. Suunnittelupäällikkö johtaa palvelualueetta ja vastaa hankepäällikköiden kanssa hankkeiden arkkitehti- ja erityisalojen suunnittelusta. Palvelualueella työskentelee useita arkkitehteja.

3. Raha-asia-aloite, Hannusjärven kunnostus

Kaupunkiympäristön toimiala:

Hannusjärven perustilaa on kartoitettu vuonna 2020 ja järvelle on valmistunut selvitykseen perustuen hoito- ja käyttösuunnitelma. Hannusjärven hoito- ja käyttösuunnitelma laadittiin Espoon kaupungin kaupunkitekniikan ja kaupunkisuunnittelukeskuksen yhteisenä toimeksiantona. Hoito- ja käyttösuunnitelma sisältää järveen saapuvan ulkoisen kuormituksen vähentämiskeinojen sekä valuma-alueella ja järvellä toteutettavien hoito- ja kunnostustoimenpiteiden tarkastelun, suosituksia Hannusjärven rantametsien hoitoon sekä järveen laskevien uomien kunnossapidon ja hoidon suunnitelman sekä seurannan tarvekartoituksen.

Hoito- ja käyttösuunnitelmassa esitetään keinoja pidemmällä aikavälillä järven tilan parantamiseen.

4. Raha-asia-aloite, Perusterveydenhuollon vahvistaminen erikoislääkäripalveluilla

Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala:

Mahdollinen erikoissairaanhoidontason tuominen perusterveydenhuollon rajapintaan vaatii soveltuvien erikoisaloiden analysoinnin ja toimintatapojen yhteensovittamisen HUS-organisaation kanssa. Yleislääkäreiden vastuulle kuuluu useimpien sairauksien varhainen diagnostiikka. Sovittu työnjako erikoissairaanhoidon kanssa on jo olemassa. Erikoissairaanhoidon palveluiden lisääminen omaksi tuotannoksi ei vähennä HUS-tason laskutusta, mutta voisi lisätä tiettyjen erikoissairaanhoidon palveluiden nopeampaa saatavuutta. Avosairaanhoidon talousarviossa ei ole löydy tällä hetkellä kohdennettavaa rahoitusta tälle. Erikoissairaanhoito tarvitsee usein tiettyä välineistöä ja avustavaakin henkilökuntaa, näiden investointien arviointi tulisi tehdä huolella.

HUS:in tuottamalla reaaliaikaisilla etäkonsultaatioilla (REK) pyritään tuomaan erikoissairaanhoidon konsultaatioita nopeasti perusterveydenhuollon hyödynnettäväksi matalammalla kustannuksella ja nopeammalla reagoinnilla.

5. Raha-asia-aloite, Ulkokuntosalin rakentaminen Niipperi-Perusmäki alueelle

Liikuntapalvelut:

Liikuntapalveluiden tavoitteena on rakentaa ulkokuntosaleja vuosittain, käytettävien olevien resurssien mukaisesti. Rakentamisessa noudatetaan alueellista tasapainoa.

6. Raha-asia-aloite, määräraha Itämeri-toimenpideohjelman toteuttamiseen

Kaupunkiympäristön toimiala:

Espoon Itämeri-toimenpideohjelma ohjaa useita kaupungin eri yksiköiden toimia. Tällä hetkellä hulevesiin liittyvää kuormitusta hillitään hulevesiohjelman ja kaupunkisuunnittelun avulla. Maatalouden kuormituksen vähentäminen on mahdollista esimerkiksi kaupungin omistamilla, vuokratiljeltävillä mailla. Myös erilaisiin maatalouden vesiensuojeluun liittyviin hankkeisiin osallistuminen tuo lisätietoa ja auttaa lisäämään konkreettisia toimia. Espoossa on myös tarpeen kartoittaa erityisen kuormittavat maa-alueet ja kohdistaa niihin kuormituksen hillintätoimia.

Espoossa on tehty paljon työtä luontotyyppien ja uhanalaisten luontotyyppien kartoittamiseksi maa-alueilla. Vedenalaiset luontotyypit ovat kuitenkin jääneet sivuun. Yksi merkittävä tietopuute kohdistuu Espoon merialueitten luonnon monimuotoisuuteen. Tieto uhanalaisista tai arvokkaista luontotyypeistä auttaa ohjaamaan suojelualueiden sijoittamista ja vesialueitten käyttöä. Tätä on mahdollista tehdä kaupungin omilla vesialueilla ja mahdollisesti myös yhteistyössä yksityisten vesialueiden omistajien kanssa. Metsähallitus on jo kartoittanut tehostetusti Espoon edustan merialuetta kesän 2021 aikana. Tämä työ toimii hyvänä pohjana kaupungin jatkaa meri- ja rannikkoalueen vedenalaisten luontotyyppien kartoitusta.

7. Raha-asia-aloite, Henttaan kylätalon kunnostaminen

Kaupunkiympäristön toimiala:

Tehdyn kuntoarvion mukaan SR-1 merkinnöin kaavassa suojeltuun rakennukseen tulisi tehdä ammattimaisesti toteutettuja korjauksia 460.000 euron määrällä. Yleiseksi tilaksi varustaminen (mm. sos. tilat, esteettömyys, ilmastointi ja poistumistiet) ja kohteen ylläpitokustannukset nostaisivat vielä kunnostuksen hintatasoa. Toimialat eivät ole ilmoittaneet tilatarpeesta ottaa tiloja käyttöönsä. Tilapalvelujen päätehtävänä on ylläpitää kaupungin omassa käytössä olevia tiloja. Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman mukaan kaupungin palveluihin tarpeettomat kiinteistöt realisoidaan.

8. Raha-asia-aloite, Kotihoidontuen kuntalisä

Kasvun ja oppimisen toimiala: Suomenkielinen varhaiskasvatus:

Pinja Nieminen esittää, että muutetaan kotihoidontuen kuntalisän ehdollisuutta niin, että kuntalisää ei menetä tilanteissa, joissa kotihoidon tukeen oikeutettu vanhempi hoitaa kotona jotain perheen muista lapsista niin, että hänellä on voimassa oleva omaishoitosopimus kotona hoidettavaan lapseen liittyen Espoon kaupungin kanssa.

- a. Lasten kotihoidon tukea voivat saada vanhempien valinnan mukaan vanhempainrahakauden päätyttyä perheet, joilla on alle 3-vuotias lapsi. Tukeen kuuluu lakisääteinen kotihoidontuki ja Espoo-lisä. Lakisääteistä tukea maksetaan perheen nuorimmasta lapsesta 342,95 e/kk. Hänen alle 2-vuotiaasta sisaruksestaan tuki on 102,67 e/kk ja 3 vuotta täyttäneestä 65,97 e/kk. Nuorimmasta lapsesta maksetaan myös tulosidonnaista hoitolisää 0–183,83 e/kk. Tukien maksamisen ehtona on, että lapsi ei ole varhaiskasvatuksessa. Jos perheen nuorin lapsi on varhaiskasvatuksessa, hänen kotona hoidetuista sisaruksistaan ei makseta kotihoidon tukea.
- b. Kotihoidon tuen Espoo-lisää maksetaan tällä hetkellä perheen nuorimmasta alle 2,5-vuotiaasta lapsesta 160 e/kk. Espoo-lisän maksamisen ehtona on, että perheen kaikista lastenhoidon tukeen oikeuttavista lapsista maksetaan kotihoidon tukea, jolloin he eivät voi osallistua muihin varhaiskasvatuspalveluihin kuin avoimeen varhaiskasvatukseen. Esiopetukseen oikeutettu lapsi voi osallistua perusopetuslain mukaiseen esiopetukseen.
- c. Jos kotihoidon tuella olevan lapsen sisaruksella todetaan kasvun ja oppimisen tuen tarve ja siitä on asiantuntijalausunto sekä tuen toteutuminen varhaiskasvatuspaikassa on varmistettu, Espoo-lisää maksetaan, vaikka tukea tarvitseva lapsi on varhaiskasvatuksessa.

Pinja Niemisen esittämä aloite koskee tilanteita, jolloin perheessä on useampia kuin kaksi lasta ja muu kuin perheen nuorin lapsi sekä muu kuin lapsi, josta on voimassa oleva omaishoitosopimus Espoon kaupungin kanssa, on varhaiskasvatuksessa. Pinja Niemisen esityksen mukaan näissä tilanteissa perhe ei menettäisi Espoo-lisää.

Espoon vammaispalvelujen mukaan omaishoidon tukea maksetaan noin 60 varhaiskasvatusikäisen (10 kk-6 v) lapsen huoltajalle. Vammaispalveluissa tai varhaiskasvatuksessa ei ole tietoa siitä, kuinka monella perheellä on raha-asiain aloitteessa kuvatus mukainen tilanne.

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen näkemyksen mukaan tällaiset tilanteet voitaisiin rinnastaa tilanteisiin, jolloin Espoo-lisä maksetaan, vaikka perheen tukea tarvitseva lapsi on varhaiskasvatuksessa (kohta c yllä). Espoo-lisän maksamisen ehtoa voitaisiin täydentää seuraavasti:

- c. Espoo-lisä maksetaan lisäksi tilanteissa, joissa perheen muu lapsi on varhaiskasvatuksessa ja kotihoidon tukeen oikeutettu huoltaja hoitaa kotona nuorimman lapsen lisäksi perheen muuta varhaiskasvatusikäistä lasta niin, että hänellä on voimassa oleva omaishoitosopimus kotona hoidettavaan lapseen liittyen Espoon kaupungin kanssa.

Lapsesta maksettava Espoo-lisä on enintään 1 920 e/vuosi. Jos yllä mainitussa tilanteessa olevia perheitä olisi vuosittain kaikista omaishoidon tukea alle kouluikäisistä lapsista saavista perheistä noin 30 prosenttia, vaikutus Espoo-lisän kokonaiskustannuksiin olisi noin 35 000 euroa vuodessa.

Svenska bildningstjänster:

Edellä esitetyistä luvuista ei pystytä erittelemään ruotsinkielisten sivistyspalveluiden osuutta, mutta laskennallisena lukuna yleensä käytettyä 1/10 voidaan tässäkin pitää lähtökohtana. Tulosityksikölle kohdistuva maksuosuus olisi siis varsin vähäinen ja siten suomenkielisen puolen esittämä täydennysehdotus Espoo-lisän maksamisen ehtoihin on ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen näkökulmasta myös kannatettava.

9. Määräraha-aloite, Ulkokuntosalien rakentaminen

Liikuntapalvelut: Ulkokuntosalien rakentamisohjelma toteutuu määrärahojen puitteissa.

10. Määräraha-aloite terveyskeskusmaksusta luopumiseksi

Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala:

Terveyskeskusmaksut muodostavat merkittävän osan toiminnan tuloista. Vuonna 2020 terveyskeskusmaksut olivat vuositasolla noin 1,5 milj. euroa ja vuonna 2019 noin 2 milj. euroa. Avosairaanhoidon palvelualue ei pidä perusteltuna luopua terveyskeskusmaksuista.

11. Määräraha-aloite koirien uimapaikan rakentamiseksi rantaraitin varrelle

Kaupunkiympäristön toimiala:

Koirien uimaranta kunnostettiin Toppelundiin rantaraitin varrelle viime vuonna, koira-aitausohjelman mukaisesti. Kohde aidattiin Rantaraitin puolelta, ei kuitenkaan merestä. Lisäksi alueelta poistettiin vieraslajia (kurtturehtiruusu), lisättiin penkki, jäteastia ja infotaulu. Kustannukset noin 60 000 euroa. Koira-aitausohjelman mukaisesti toinen koiraumaranta olisi tavoitteena toteuttaa Pitkäjärven rantaan ohjelmakaudella. Suunnittelua ei ole vielä aloitettu.

12. Määräraha-aloite rantaraitin maakauppoja varten Nuottaniemessä

Kaupunkiympäristön toimiala:

Rantaraitin puuttuvien osuuksien hankintaa koskevaa valtuustokysymystä on käsitelty viimeksi Espoon kaupunginvaltuustossa 24.02.2020 § 32. Valtuuston hyväksymässä vastauksessa todetaan, että rantaraitin puuttuvien alueiden hankinta ja rakentaminen vaativat merkittävästi investointimäärärahaa. Tarvittavaa summaa ei ole voitu mahduttaa investointiohjelmaan.

13. Määräraha-aloite Kivenlahden kirjastotilana toimineen tilan kunnostamiseksi ja kirjastopalvelujen palauttamiseksi Kivenlahteen

Kulttuuri: Yksittäisten kirjastojen tulevaisuus odottaa Valtuuston päätöstä kokonaisuudesta eli kirjaston palveluverkkolinjauksia. Tämän jälkeen voidaan valmistella kirjastotilojen ja palvelupisteiden tulevaisuutta, etenkin Take toimenpiteet huomioiden.

14. Määräraha-aloite neuvoloiden, koulujen ja opiskelijaterveydenhuollon terveydenhoitajien määrän lisäämiseksi

Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala:

Espoossa väestö ja vieraskielisen väestön osuus kasvaa. Perheet monimuotoistuvat. Heidät kohdataan peruspalveluissa, missä heille voidaan tarjota apua matalalla kynnyksellä varhain ja arkiympäristössä. Hyvin toimivat peruspalvelut säästävät kalliimmista korjaavista palveluista. Tämä edellyttää riittävästi henkilöstöä neuvola-, koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon ja suositusten mukaisten terveydenhoitajamäärien toteuttamista. Koronan ja siitä johtuvan hoitovelan vaikutus perheiden hyvinvointiin ja mielenterveyteen näkyy myös lasta odottavien ja neuvolaikäisten lasten perheissä. Asiakkaat haluavat tulla neuvolaan ja ottaa vaikeitakin asioita puheeksi. Kohtaaminen vaatii riittävästi aikaa vastaanotolla. Ensisynnyttäjille tarjottavasti kotikäynnistä on jouduttu tinkimään.

Lääkäriltä siirrettävät tehtävät hoitajille auttavat lääkäreitä keskittymään enemmän erityistä tukea tarvitseviin ja lääketieteellisiin pulmiin. Tämä palvelurakenteellinen toimintamalli vaatii terveydenhoitajien määrän lisäämistä. Kokonaisratkaisuna se tuottaa eurosäästöä. Opiskeluterveydenhuollon keväällä vuonna 2021 päivitetyn oppaan mukaan opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajien lisätarve on 4 henkilöä mm. työn monipuolistumisesta johtuen. Oppivelvollisuuden nostaminen 18 vuoteen lisää niiden opiskelijoiden määrää, joiden tuen tarve on keskimääräistä suurempi.

Vuodelle 2022 kohdennetulla lisämäärärahalla tullaan vahvistamaan terveydenhoitajien määrää neuvoloissa ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa vastaamaan paremmin aloitteessa oleviin tarpeisiin.

15. Määräraha-aloite Suur-Espoonlahden laboratoriopalvelujen lisäämiseksi

Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala:

Suur-Espoonlahden alueen laboratoriopalvelut ovat toimineet vesivahingon takia väistötiloissa toimiessa seuraavasti: Kivenlahden terveysasemalla näytteenottoa on kahtena päivänä viikossa (tiistai ja perjantai). Tämä kapasiteetti ei riitä väestölle. Tavoitetila olisi ennen uuteen Espoonlahden sote-keskukseen siirtymistä se, että näytteenottopäiviä saisi lisättyä Kivenlahden terveysasemalle viitenä päivänä viikossa aseman aukioloaikoina. Talouden näkökulmasta kyse on sopivan tilan kohdentamisesta HUS diagnostiikalle Kivenlahden terveysaseman tiloista ja tämä tarkoittaa HUS diagnostiikan tilavuokran kasvua ja kaupungin oman vuokran pientä vastaavaa alentumista.

Kolmen päivän lisäys näytteenotossa ei vaikuttaisi Kivenlahden oman terveysasematoimintaan tällä hetkellä. Näytteenotto-tila on pienen koon takia soveltumaton potilastyöhön. Näytteenoton laajentamista ei ole vielä edistetty johtuen alueen muista muutoksista väistösuunnitelmaan liittyen.

Toinen Espoonlahden väistötila (marraskuun 2021 alkaen) on Matinkadun terveysasema (vanha Matinkylän terveysasema). Matinkadun terveysasemalle ei ole suunniteltu näytteenottopistettä, koska Iso Omenan palvelut laboratoriopalveluineen ovat noin 800 metrin etäisyydellä.

16. Määräraha-aloite Espoon sairaalan hoitajaresurssien lisäämiseksi

Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala:

Espoon sairaalan osastojen hoitohenkilöstömitoitukset vaihtelevat 0,8–1,13 osastojen potilasprofiilin mukaisesti. Osastojen täyttöaste on lähes jatkuvasti 100 prosenttia. Vaikka mitoitus on samankaltainen kuin muissa pääkaupunkiseudun perusterveydenhuollon sairaaloissa, ei resurssi ole kaikilta osin riittävä nykyiseen vaativaan sairaalakuntoutukseen, erityisesti yhden hengen potilashuoneiden ja jatkuvan korkean käyttöasteen aiheuttaman kuormituksen takia. Sairaala on aiemmin esittänyt osastojen 1–4 vuorovastaavien sairaanhoitajien irrottamista perusvahvuudesta 7pv/vko aamu- ja iltavuoroissa sekä ylimääräisen yöhoitajan irrottamista sairaalan kahteen kerrokseen. Nämä muutokset lisääisivät joustomahdollisuuksia potilasilanteen niin vaatiessa. Vuorovastaavien irrottaminen perusvahvuudesta vähentäisi tarvetta äkillisille ylimääräisen hoitoresurssin hankkimisille, parantaisi potilasturvallisuutta ja lisäisi työhyvinvointia. Vuoden 2022 esityksistä on menokehyksen pienuuden takia jätetty pois vuorovastaavien irrottamiseen tarvittavat lisävakanssit. Esityksessä on mukana kaksi sairaanhoitajan vakanssia yöhoidon vahvistamiseen sairaalan 3. kerroksessa.

Osastonsihteereitä Espoon sairaalassa työskentelee 15. Muilla kuin päivystysosastolla on viikonloppuisin selvästi vähäisempi potilasvaihtuvuus, jonka takia muilla osastoilla ei ole nähty välttämättömäksi pitää yllä osastonsihteerien saatavuutta viikonloppuisin, muuten kuin lauantaisin. Suurin huoli on, ettei osastonsihteerien sijaisuuksiin tai äkillisiin poissaoloihin pystytä riittävästi varautumaan ja vuoroja jää ajoin täyttämättä tai joudutaan täyttämään hoitajaresurssilla. Olisi hyvä lisätä 1–2 osastonsihteerin varahenkilöstövakanssia suurta määrää poissaoloja paikkaamaan. Ratkaisu olisi käytännössä kustannusneutraali.

17. Määräraha-aloite matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalvelujen laajentaminen

Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala:

Espoon kaupungilla on varsin kattavat matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalvelut. Ajanvarauksettomia palveluja tarjotaan avohoidossa varsin laajasti; Ison Omenan palvelutorin mtp-klinikan koko konsepti perustuu matalaan kynnykseen. Akuuttitilanteissa hoidon saatavuus on Espoon mielenterveys- ja päihdepalveluissa hyvä. Pelkkä akuuttihoito ei usein kuitenkaan riitä, vaan asiakkaan / potilaan tilanteen selvittely ja auttaminen vaatii pidempikestoista työskentelyä. Pidempikestoisten perustason

avohoitojaksojen saatavuus on heikentynyt Espoossa tarvetta heikommasta henkilöresurssitilanteesta johtuen. Vuodelle 2022 annettu kehys ei mahdollista oman lisähenkilöstön palkkaamista.

Pilottina toteutettua matalan kynnyksen toimintamallia neuvolan ja mielenterveyspalveluiden psykologin kanssa pyritään jatkamaan edelleen. Neuvolan terveydenhoitaja voi suoraan konsultoida mielenterveystyöryhmien psykologia, kun hänellä on erityinen huoli neuvolan asiakkaasta. Konsultaatiosta 80–90 prosenttia on johtanut mielenterveyspalveluiden asiakkuuteen. Tämän mallin avulla jo ”seulottu” asiakas on saanut tarpeellisen avun nopeammin matalalla kynnyksellä.

Vuoden 2022 lasten ja nuorten hyvinvointiin kohdennetulla lisämäärärahalta vahvistetaan koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoa siten, että mahdollistetaan tukea mielenterveys- ja päihdeongelmissa varhain, matalalla kynnyksellä nuorten arkiympäristössä. Tästä hyvänä esimerkkinä on yhteistyössä mielenterveyspalveluiden ja opiskeluhoollon kanssa tuotettu Elämä edessä -toimintamalli, jota pyritään ottamaan käyttöön yläkoululaisille.

18. Määräraha-aloite nuorten mielenterveyspalveluiden parantaminen

Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala:

Espoossa perustason nuorten mielenterveyspalvelut järjestetään integroidusti niin, että samoilla nuorisopoliklinikoilla hoidetaan sekä lieviä että keskivaikeita mielenterveyden ja päihteidenkäytön häiriöitä. Näiden palvelujen saatavuus kansallisesti esim. Kuusikko-kuntien välillä vertailtuna on Espoossa ollut aiemmin hyvällä tasolla. Saatavuutta on saatu parannettua kehittämällä ensivaiheen prosessia nuorisopoliklinikoilla. Saatavuutta on vuodesta 2020 alkaen heikentänyt koronapandemian rajoitustoimenpiteisiin liittyneet palvelujen määräaikaisten sulut, joka on näkynyt nuorisopoliklinikoilla lisääntyneenä palvelujen kysyntänä. Samaan aikaan lääkäri- ja sairaanhoitajajohdon liikkuvuus työmarkkinoilla on lisääntynyt niin, että julkisen sektorin on ollut vaikeaa saada palkattua avoimille vakansseille osaajia. Vuodelle 2022 määritelty talouskehys ei mahdollista raha-asia-aloitteessa esitettyjen henkilöresurssien lisäämistä nuorisopoliklinikoille – asian edistäminen vaatisi lisämäärärahaa. Nuorten perustason mielenterveyspalveluja pyritään pitämään riittävän hyvällä tasolla niin, että saatavuus pysyisi nykyisellä tasollaan mm. ulkoisilla palveluostoilla tuettuna (ohjauksia yksityisille tahoille jatketaan määrärahojen puitteissa). Keskeistä riittävälle ja sujuvalle palvelujen saatavuudella on myös kehittää edelleen yhteisiä palvelupolkuja oppilas- ja opiskelijaterveydenhuollon, nuorisopoliklinikan, Ohjaamo-toiminnan ja mm. perhesosiaalityön kesken.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa ja koko opiskeluhoollossa kannattaa laajentaa vaikuttavia toimintamalleja, jolloin lapset ja nuoret pääsevät nopeasti ja helposti tuen piiriin omassa arkiympäristössä, eivätkä mielenterveysongelmat ehdi eskaloitua. Opiskeluhoollossa on koulutettu uusien menetelmien käyttöön, mutta pelkkä menetelmien osaaminen ei riitä, vaan tarvitaan aikaa käyttää menetelmiä ja uusia toimintamalleja, kuten IPC, Cool Kids ja Elämä edessä toimintamallia. Lapset ja nuoret tarvitsevat tukea erityisesti nyt selviytyäkseen koronan tuomasta lisätaakasta. Vuoden 2022 lasten ja nuorten hyvinvointiin kohdennetulla lisämäärärahalta saadaan koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon yhteensä 5 terveydenhoitajan vakanssia, jolla

lisääntyneeseen palveluntarpeeseen pyritään vastaamaan. Kannatettavaa on myös päällekkäistyön karsiminen mielenterveyspalveluiden kanssa esim. yhden arvioinnin menetelmä.

Osana nuorten ja heidän perheidensä mielenterveystyötä ovat sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut, joiden avulla tuetaan koko perheen hyvinvointia ja jaksamista. Näitä palveluja tarjotaan Espoossa mm. perheneuvolan ja perhesosiaalityön toimesta. Tärkeänä osana nuorten mielenterveyden tukemista on tunnistettu nuorisoiikäisten vanhempien tukeminen. Tähän on saatu vakanssit ja määrärahat yhden työparin palkkaamiseen perheneuvolaan. Toimintaa on aloitettu vuoden 2021 aikana ja palvelun tarve on ilmeistä. Tätä nuorisoperheneuvolan tarjoamaa palvelua tullaan vahvistamaan vuodelle 2022 lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen osoitetun lisämäärärahan turvin. Nuorisoperheneuvolan palvelu toteutetaan yhteistyössä nuorten muiden mielenterveyspalvelujen kuten Nupolin ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollon kanssa. Tarkoituksena on kehittää uusia toimintamalleja, joissa perheiden tarvitsema tuki olisi mahdollisimman helposti saatavilla. Perhesosiaalityössä resurssien niukkuus yhdistyneenä nopeasti kasvavaan palveluntarpeeseen on aiheuttanut jonoja. Lisämäärärahaa tullaan käyttämään palvelun vahvistamiseen, jotta nuorisoiikäisten perheiden tuen tarpeeseen voidaan vastata oikea-aikaisesti. Näin mahdollistuu myös entistä tiiviimpi yhteistyö mm oppilaitosten ja muiden nuorten toimijoiden kanssa.

Lastensuojelussa pilotoidaan erikoissairaanhoidon ja lastensuojelun yhteisiasiakkaiden kohdalla konsultaatiomallia. Tämä toteutetaan osana STM:n rahoittamaa lastensuojelun monitoimijaista kehittämishanketta. Tavoitteena on lisätä toimijoiden välistä yhteistyötä ja yhteensovittaa palveluja vaikuttavasti, jotta esimerkiksi vältyttäisiin lapsen sijoittamiselta. Pilotointiin osallistuu lastensuojelun henkilöstöä tehostetusta perhetyöstä. Erikoissairaanhoidon osalta pilottiin osallistuu hanketyöntekijä, mikä aiheuttaa riskin työn jatkuvuuden kannalta, hankeen päätyttyä.

19. Määräraha-aloite, Espoon Keskuspuiston suojelualueiden lisääminen

Kaupunkiympäristön toimiala:

Espoon luonnon monimuotoisuuden toimenpideohjelmassa (hyväksytty kaupunginhallituksessa 6.9.2021), on esitetty tulevia uusia luonnonsuojelualueita.

Keskuspuistossa sijaitseva Ritvan metsä ja sen laajennus, yhteensä noin 30 ha kokonaisuus, on esitetty perustettavaksi luonnonsuojelualueeksi aikavälillä 2021–2023.

Luonnon monimuotoisuuden toimenpideohjelmassa ja sen selvitysosassa esitetään lisäksi, että koko Keskuspuisto perustettaisiin ns. luonnonarvopuistoksi. Luonnonarvopuistot olisivat luonto- ja virkistysarvoiltaan merkittäviä, ekologisista ja esteettisistä arvoja sisältäviä kokonaisuuksia. Niille on mahdollista valmistella rajaukset ja soveltuvat toiminnot yhteistyössä maankäytön suunnittelun yhteydessä. Tavoitteena on vahvistaa alueiden status kaupungin omalla päätöksellä.

Suojeluesitykset ja suunnittelu tehdään virkatyönä. Keskuspuiston suojelupotentiaalin tarkempi inventointi olisi konsulttityötä.

20. Määräraha-aloite, liikuntatelineiden hankinta asukaspuistoihin

Konsernihallinto: Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden (94) investointiohjelman määrärahoihin sisältyy puistojen ja raittien rakentaminen ja perusparantaminen sekä liikuntapaikkojen perusparantaminen. Kohteita ja hankintoja toteutetaan laaditun ohjelman ja lautakuntien päätösten mukaisesti kokonaisuutensa määrärahojen puitteissa.

21. Määräraha-aloite, mielenterveyspalveluiden vahvistaminen

Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala:

Espoossa perustason nuorten mielenterveyspalvelut järjestetään integroidusti niin, että samoilla nuorisopoliklinikoilla hoidetaan sekä lieviä että keskivaikeita mielenterveyden ja päihteidenkäytön häiriöitä. Näiden palvelujen saatavuus kansallisesti esim. Kuusikko-kuntien välillä vertailtuna on Espoossa ollut aiemmin hyvällä tasolla. Saatavuutta on saatu parannettua kehittämällä ensivaiheen prosessia nuorisopoliklinikoilla. Saatavuutta on vuodesta 2020 alkaen heikentänyt koronapandemian rajoitustoimenpiteisiin liittyneet palvelujen määräaikaisten sulut, joka on näkynyt nuorisopoliklinikoilla lisääntyneenä palvelujen kysyntänä. Samaan aikaan lääkäri- ja sairaanhoitajajohdon liikkuvuus työmarkkinoilla on lisääntynyt niin, että julkisen sektorin on ollut vaikeaa saada palkattua avoimille vakansseille osaajia. Vuodelle 2022 määritelty talouskehys ei mahdollista raha-asia-aloitteessa esitettyjen henkilöresurssien lisäämistä nuorisopoliklinikoille – asian edistäminen vaatisi lisämäärärahaa. Nuorten perustason mielenterveyspalveluja pyritään pitämään riittävän hyvällä tasolla niin, että saatavuus pysyisi nykyisellä tasollaan mm. ulkoisilla palveluostoilla tuettuna (ohjauksia yksityisille tahoille jatketaan määrärahojen puitteissa). Keskeistä riittävälle ja sujuvalle palvelujen saatavuudella on myös kehittää edelleen yhteisiä palvelupolkuja oppilas- ja opiskelijaterveydenhuollon, nuorisopoliklinikan, Ohjaamo-toiminnan ja mm. perhesosiaalityön kesken.

Aloitteessa esitetään olemassa olevien matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen, kuten Nuorisopoliklinikka Nupolin toiminnan ja kouluterveydenhoidon vahvistamista. Lisäksi esitetään uusia auttavia matalan kynnyksen tukipalveluja kaiken ikäisille. Tärkeänä osana nuorten mielenterveyden tukemista on tunnistettu nuorisoiäisten vanhempien tukeminen. Tähän on saatu vakanssit ja määrärahat yhden työparin palkkaamiseen perheneuvolaan. Toimintaa on aloitettu vuoden 2021 aikana ja palvelun tarve on ilmeistä. Tätä nuorisoperheneuvolan tarjoamaa palvelua tullaan vahvistamaan vuodelle 2022 lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen osoitetun lisämäärärahan turvin. Nuorisoperheneuvolan palvelu toteutetaan yhteistyössä nuorten muiden mielenterveyspalvelujen kuten Nupolin ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollon kanssa. Tarkoituksena on kehittää uusia toimintamalleja, joissa perheiden tarvitsema tuki olisi mahdollisimman helposti saatavilla. Perhesosiaalityössä resurssien niukkuus yhdistyneenä nopeasti kasvavaan palvelutarpeeseen on aiheuttanut jonoja. Lisämäärärahaa tullaan käyttämään palvelun vahvistamiseen, jotta nuorisoiäisten perheiden tuen tarpeeseen voidaan vastata oikea-aikaisesti. Näin mahdollistuu myös entistä tiiviimpi yhteistyö mm. oppilaitosten ja muiden nuorten toimijoiden kanssa.

Matalan kynnyksen palveluita kannattaa vahvistaa, esim. koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoa, jotta apu saadaan varhain, oikea-aikaisesti ja arkiympäristössä. Tähän on ohjattu osa vuodelle 2022 kohdistetusta lisämäärärahasta, mikä mahdollistaa viiden palvelun vahvistamisen viidellä terveydenhoitajan vakanssilla. Hyväksi havaittu toimintamalli varhaiseen, oikea-aikaiseen ja arkiympäristössä tapahtuvaan interventioon on Elämä edessä -toimintamalli, missä korostuu eri toimijoiden yhteistyö, selkeät roolit ja systemaattisuus ongelmien hoidossa.

22. Määräraha-aloite, roska-astioiden lisääminen ulkoilureiteille

Kaupunkiympäristön toimiala:

Kaupunkitekniikan keskus vastaa yleisten viher- ja katualueiden puhtaanapidosta. Roska-astioita on näillä alueilla noin 3 500 kpl ja kunnossapidossa on useita autoryhmiä ja urakoitsijoita, jotka huolehtivat astioiden tyhjennyksestä sekä roskien keräämisestä maastosta.

Kunnossapito päivittää roska-astiaverkostoa vuosittain, jolloin mm. lisätään astioita saadun asiakaspalautteen ja havaitun käyttöasteen mukaan. Lisäksi uusia roska-astioita tulee lisää alueiden suunnittelun ja rakentamisen myötä. Puistopolut ja kevyenliikenteenreitit ovat hyvin erilaisia aina metsäisestä ulkoilureitistä pyöräilyn laatureiteille. Osa reiteistä on talvikunnossapidon ulkopuolella ja osa näistä reiteistä palvelee talvella latuverkostona. Runsaslumisina talvina auraamattomille puistopoluille ei pääse autolla tyhjentämään astioita eikä latualueilla luonnollisesti voi liikkua, minkä vuoksi astioita joudutaan huputtamaan pois käytöstä.

Roskien määrä on lisääntynyt koronan myötä ihmisten viettäessä enemmän aikaa ulkona, erityisesti viikonloppuisin. Tähän on pystytty vielä vastaamaan kohtuullisesti. Espoon viheralueiden kunnossapitotasoa on seurattu vuosia laatukierroksilla, joissa puhtaanpito on toistuvasti saanut erittäin hyvät pisteet, myös näin korona-aikana.

Puhtaanpidon kehittämisessä ei normaalien puistoroska-astioiden määrän merkittävää lisäämistä nähdä ensisijaisena keinona parantaa laatua ja tehokkuutta. Enemmän tarvittaisiin resursseja kehittää mm. älyroska-astioiden sekä syväkeräyssäiliöiden ja suurten koneellisesti tyhjennettävien astioiden käyttöä, jolloin puhtaanpito olisi keskitetympää ja kustannustehokkaampaa. Kehitämme puhtaanpitoa ja roska-astiaverkostoa jatkuvasti käytettävissä olevien henkilöresurssien ja määrärahojen puitteissa. Nykyisillä resursseilla pystymme lähinnä uudelleensijoittamaan nykyisiä roska-astioita. Myös yhteistyötä Liikuntapalvelujen kanssa, koskien puhtaanpitoa ranta- ja latualueilla, pyritään parantamaan.

23. Määräraha-aloite, koirapuiston toteutus Pohjois-Tapiolaan

Kaupunkiympäristön toimiala:

Pohjois-Tapiolan läheisyyteen Kiiltokallionpuistoon on tavoitteena toteuttaa uusi koira-aitaus koira-aitausohjelman kaudella 2018-2028. Niittykumpuun / Tonttumaalle valmistuu tänä vuonna uusi koira-aitaus. Aitauksen toinen osa valmistuu alueen muun rakentamisen aikataulun myötä. Tapiolasta löytyy Tuuliniityn koira-aitaus joka rakennettiin vuonna 2017.

24. Määräraha-aloite, Espoo-lisä koulupsykologeille, koulukuraattoreille ja kouluterveydenhoitajille

Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala:

Espoo-lisä saattaisi helpottaa rekrytointia vuonna 2022, mutta siihen ei ole varattu määrärahaa tulevalle vuodelle. Sote uudistuksessa toimijat siirtyvät hyvinvointialueelle.

Kasvun ja oppimisen toimiala:

Opiskeluhollossa vastataan lisääntyneisiin oppilaiden ja opiskelijoiden oppimisen ja hyvinvoinnin vajeisiin. Henkilöstön sitoutumista ja työhyvinvointia pyritään vahvistamaan johtamisella ja työn organisoinnilla. Opiskeluhollossa erityisesti psykologien osalta on merkittävä henkilöstövajaus, sillä avoimiin tehtäviin ei tule hakijoita. Psykologien osalta selvitetään mahdollisuutta rekrytointilisän käyttöönottamiseksi. Psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisvastuu siirtyy Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta. Vuoden 2022 talousarvioehdotus ei sisällä määrärahaa edellä kuvattuun rekrytointilisään.

25. Määräraha-aloite, Espoo-lisä varhaiskasvatuksen opettajille ja erityisopettajille

**Kasvun ja oppimisen toimiala:
Suomenkielinen varhaiskasvatus:**

Varhaiskasvatuksessa tullaan laatimaan valtuustokauden mittainen ohjelma, johon kootaan rekrytointin kehittämiseen liittyvät toimenpiteet, joilla pyritään takaamaan kelpoisen ja riittävän henkilöstön saaminen varhaiskasvatukseen. Ohjelman valmistelu, toteutus ja seuranta tehdään laajana yhteistyönä kaupungin eri toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden kesken. Työskentely käynnistyy syksyn 2021 aikana. Vuoden 2022 määräraha-aloitteeseen on mahdollista sisällyttää noin 1M€n varaus rekrytointia tehostaviin toimenpiteisiin.

Svenska bildningstjänster:

Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen haastavan henkilöstötilanteen vuoksi erilaisia toimenpiteitä on jo vuosikymmenten ajan tehty esimerkiksi yhteistyössä alan oppilaitosten ja yliopiston kanssa. Ruotsinkieliset sivistyspalvelut osallistuvat em. kaupungin yhteiseen rekrytointin kehittämisen ohjelmaan. Tulosityksikön määräraha-aloitteeseen ei kuitenkaan ole varausta rekrytointia tehostaviin toimenpiteisiin.

26. Määräraha-aloite, erillinen määräraha kaikkien Espoon perusopetuksen opettajien erityisopetuksen osaamisen vahvistamiseen

Kasvun ja oppimisen toimiala: Kolmiportaisen tuen osaamisen vahvistaminen on yksi suomenkielisen perusopetuksen kolmesta osaamisen kehittämisen painopistealueesta, joka toteutetaan talousarvion puitteissa. Erillistä lisämäärärahaa perusopetuksen opettajien erityisopetuksen vahvistamiseen talousarvioehdotus ei sisällä.

Sama tilanne on myös ruotsinkielisessä perusopetuksessa.

27. Määräraha-aloite, erillinen määräraha kehitysvammaisten palkkakuluihin

Konsernihallinto:

Vastaava määräraha kehitysvammaisten palkkakuluihin kuin mitä on ollut varattuna vuoden 2021 talousarvioon (100 000 euroa) on myös vuoden 2022 kehyksessä mukana.

Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala (vastaa omalta osaltaan):

Valtuusto lisäsi vuoden 2020 talousarvioneuvotteluissa konsernihallintoon määrärahaa vammaisten henkilöiden ja autismikirjon asiakkaiden työllistämisen edistämiseen. Määrärahaa haluttiin kohdentaa neuvontaan sekä itse työllistämiseen eli neuvontaa ja apua työnhakuun autismin kirjon henkilöille sekä toisaalta työllistettävien palkkakuluihin. Asia siirtyi koronapandemiasta johtuen. Määräraha on ohjattu työllisyyspalveluihin ja määräraha-aloite on yhdistetty Työllisyys Espoo kuntakokeiluun (kuntakokeilu toteutetaan 1.3.2021-30.6.2023).

Työllisyyden kuntakokeiluun perustettiin neurokirjon omavalmentajan tehtävä. Asiakaskohderyhmä kohdentui Työllisyys Espoon ja vammaispalveluiden autismin kirjon ja neuropsykiatriisiin henkilöihin (ADHD ja ADD). Tämän kohderyhmän vammaispalvelujen asiakkaat eivät saa työhönvalmennusta vammaispalveluista, jonka palvelut kohdentuvat kehitysvammaisten erityishuollon asiakkaille. Yhteistyö vammaispalvelujen kanssa on lähtenyt hyvin käyntiin ja olen tehnyt yhteistyötä erityisesti sosiaalityöntekijöiden/-ohjaajien ja tuetun asumisen kanssa.

Kuuden kuukauden aikana kuusi asiakasta osallistui työkykytiimiin, yksi asiakas on työhönvalmennuksessa (toteutui etänä) ja yksi asiakas on ohjautunut kuntouttavaan työtoimintaan. Työllistyneitä ei ole ollut. Tähän on varmasti koronatilanne vaikuttanut, kuten myös se, että asiakkaiden tilanteet ovat olleet pitkittyneitä ja todella haasteellisia. Asiakkaiden tilanteet ovat haasteellisia pitkittyneen työttömyyden ja osaltaan myös selvittämättömien diagnoosien takia tai asiakkaalle sopivien palveluiden puuttuessa. Asiakkaita on tavattu puhelimitse ja lähitapaamisissa koronatilanteen niin salliessa.

Konsultoinneista ja työparityöskentelystä on saatu hyvää palautetta niiden hyödyllisyydestä kollegoilta ja vammaispalveluista. Myös Ohjaamotalosta ja aikuissosiaalityöstä on tullut viestiä, että tarvetta tällaiselle konsultoinnille on.

Vammaispalvelut on jatkanut kehitysvammaisten henkilöiden työhönvalmennuspalvelua (3 työhönvalmentajan vakanssia). Palvelun piirissä on 70 asiakasta, joista 2 on palkkatyössä Espoon kaupungilla ja 25 on palkkatyössä muualla.

28. Määräraha-aloite, lisää rahaa mielenterveystyöhön

Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala:

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen budjetin kehys sisältää sekä perustason mielenterveyshäiriöiden että perustason päihdehäiriöiden hoitamiseen ja mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden asumispalveluiden järjestämiseen liittyvät kulut. Espoossa on jo pidempään järjestetty nämä palvelut integroituneena palvelumallina, jossa asiakasta ei tarvitse pompotella luukulta toiselle saadakseen tarvitsemaansa palvelua tai hoitoa; varsin usein on niin, että päihdehäiriöistä kärsivällä asiakkaalla on myös mielenterveyden häiriöitä ja toisin päin. Vuodelle 2022 määritelty budjetin kehys Espoon mielenterveys- ja päihdepalveluihin ei valitettavasti mahdollista satsaamista perustason mielenterveystyöhön yhtään enempää kuin aikaisempinakaan vuosina. Olemme saaneet lisämäärärahaa vuodelle 2021 nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelujen (nuorisopoliklinikka) jonojen purkamiseen. Jonot ovat muodostuneet koronapandemiasta seuranneista syistä. Lisämääräraha on tänä vuonna mahdollistanut sen, että nuoret ovat saaneet palvelua kohtuullisessa ajassa. Aikuisasiakkaiden kohdalla hoidon saatavuusajat avovastaanotoilla ovat olleet valitettavan pitkät. Koronapandemian seuraukset tulevat kuormittamaan mielenterveys- ja päihdepalveluja edelleen lähivuosina - pandemian jälkihoito tältä osin tulee jatkumaan vielä useampia vuosia.

Koronan tuomat mielenhyvinvoinnin pulmat ja mielenterveysongelmat kannattaa hoitaa. Nuoret tarvitsevat lisätukea, jotta ehkäistään entistä vaikeammat pulmat tulevaisuudessa. Vuodelle 2022 myönnetyllä lisämäärärahalla saadaan palkattua määrääjäksi terveydenhoitajia koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon mielenhyvinvoinnin ja mielenterveyden hoitamiseksi. Tämä on tärkeää ehkäistäessä mielenterveyspalveluiden tarvetta.

29. Määräraha-aloite, varautuminen ylimääräisiin menoihin uuden oppivelvollisuuslain käyttöönottoon liittyviin yllättäviin menoihin

Kasvun ja oppimisen toimiala:

Oppivelvollisuuden laajennusta koskeva laki astui voimaan 1.8.2021. Lakimuutokseen valmistauduttaessa opetus- ja kulttuuriministeriön sekä opetuksen järjestäjien arviot syntyvistä kustannuksista erosivat huomattavasti toisistaan, eikä kaikkia kustannuksia pystytty sisällyttämään talousarvioon 2021. Kuluvan vuoden aikana käsitys kustannuksista on tarkentunut, ja talousarvion 2022 valmistelu perustuu tähän näkemykseen. Ehdotettu määräraha ei sisälly talousarvioesitykseen.

Hyvinvoinnin ja terveyden toimiala:

Laki oppivelvollisuusiän nostamisesta 18 ikävuoteen tulee lisäämään niiden oppilaiden määrää, joiden tuen tarve on suuri. Opiskeluhoiltoa tulee vahvistaa erityisen tuen tarpeessa olevien oppilaiden hoitamiseksi. Tarvitaan vahvaa yhteisöllistä huolenpitoa oppilaitoksissa ja hyvää yhteistyötä oppilaitoksen ja opiskeluhoilto välillä. Tämän lisäksi tarvitaan tiiviimpää yksilöllistä opiskeluhoiltoa tukemaan oppilaan opiskelukykyä, tutkinnon suorittamista ja valmistumista. Lisämäärärahan ja terveydenhoitaja -painotteisen koulu- ja opiskeluterveydenhoilto avulla pyritään vastaamaan tähän haasteeseen. Koululääkärin työpanosta kohdistetaan erityistä tukea tarvitsevien hoitamiseen.

Vuoden 2022 kehysjaossa ei hyvinvoinnin ja terveyden toimialalle ole kohdennettu rahaa lakimuutoksen aiheuttamien lisämenojen kattamiseksi. Vuodelle 2022 myönnetyllä lisämäärärahalla saadaan kuitenkin palkattua määrääjaksi terveydenhoitajia koulu- ja opiskeluterveydenhoiltoon, mikä osaltaan auttaa kasvamaan palveluntarpeeseen. Vuonna 2023 kouluterveydenhoitajat siirtyvät hyvinvointialueille. Lakimuutoksen vaikutuksia tullaan seuraamaan tulevan vuoden aikana sekä kustannusten että lisääntyneen palveluntarpeen osalta.

30. Määräraha-aloite käynnistämään Träskändan kartanon saattaminen arvonsa mukaiseen käyttöön

Kaupunkiympäristön toimiala:

Träskändan kartanon julkisivukorjaus on suunniteltu ja korjaustyö toteutetaan alustavan arvion mukaan keväällä 2022. Kohteen käytöstä pidettiin asukaskokous keväällä 2021. Kohteelle ei ole toistaiseksi löytynyt kiinnostunutta toimijaa.

31. Määräraha-aloite: Maksuton aamupalatarjoilu haastavilla alueilla toimivissa peruskouluissa

Kasvun ja oppimisen toimiala:

Aamupalan arvioitu hinta vuodelle 2022 on 2 €/annos. Koulupäiviä vuodessa on noin 190. Pelkästään suomenkielisen perusopetuksen osalta vuoden 2022 talousarvion mukaisen oppilasmääräennusteen (30 984) mukaisesti laskettuna kustannus olisi noin 11,8 miljoonaa euroa vuodessa. Ruotsinkielisen perusopetuksen osalta kustannus olisi noin 1,1 miljoonaa euroa vuodessa. Yhdenvertaisuusperiaatteen mukaisesti aamupuuro tulisi tarjota kaikille.

Konsernihallinto:

Täysipainoisen aamupalan (sisältää täysjyväpuuroa ja leipää, maitotaloustuotteita / muun proteiinilähteen sekä tuorelisäkkeen) kustannukset ovat noin 2 € oppilasta kohden. Kustannusten ja ruokahävikin minimoimiseksi on tärkeää, että aamupalalle on ennakkoilmoittautuminen, jolloin aamupala valmistetaan ja laskutetaan vain tilattujen aterioiden mukaan. Valmistelua varten on laskettu malli, jossa aamupalatarjoilu järjestettäisiin kymmenellä sosioekonomisesti haastavimmalla koululla. Näissä kouluissa oli syksyn 2021 tilaston mukaan yhteensä noin 4500 oppilasta ja alla olevaan taulukkoon on laskettu oppilaiden aamupalan

aiheuttamat kustannukset lukuvuotta kohden eri osallistumisasteilla.
Kustannuksiin ei ole varauduttu talousarvioesityksessä.

Osallistuminen % kaikista oppilaista	Aamupalan kustannus /lukuvuosi / milj.€
80 %	1,4
50 %	0,9
25 %	0,4
10 %	0,2